

Política | Actualitzat el 16/06/2021 a les 15:00

Per què la Generalitat demana penes de presó per a independentistes?

Els atestats policials i els advocats del Departament d'Interior en són la clau

Així van quedar els agents dels Mossos durant la manifestació, el 2018 a Barcelona. | Martí Urgell

Cinc anys i un dia de presó. Aquesta és **la condemna que l'Audiència de Barcelona ha imposat a Marcel Vivet** (<https://www.naciodigital.cat/noticia/221386/sentencia-marcel-vivet-cinc-anys-presos-manifestacio-jusapol>) per desordres públics, atemptat contra l'autoritat i lesions en la **manifestació Holi de l'any 2018** a Barcelona contra **Jusapol**, sindicat de la policia espanyola. La Generalitat es va personar en el cas. I no només això: tal com va avançar **NacióDigital** a partir dels escrits d'acusació (<https://www.naciodigital.cat/noticia/206710>), **va demanar quatre anys i nou mesos de presó** per al jove activista, una pena poc menys dura que la que demanava la Fiscalia -cinc anys i mig- i que no va retirar en cap moment del procediment, tampoc al judici.

Al desembre hi va haver negociacions entre la defensa de Vivet i el Departament d'Interior per arribar a **un acord que finalment no hi va ser**. Aquest cas, però, no és l'únic en què **la Generalitat ha exercit de part acusadora en processos contra manifestants independentistes**. Un altre amb gran transcendència mediàtica va ser el cas contra Ibrahim i

Charaf

(<https://www.naciodigital.cat/noticia/206250/absolts/ibrahim/charaf/despres/vuit/mesos/empresonats/protestes/sentencia>), que van passar vuit mesos en presó preventiva abans de ser absolts per l'Audiència de Girona. La Generalitat demanava per a ells més de tres anys de presó per uns fets poc fonamentats, com va acreditar el jutge en la sentència.

Però també hi ha altres casos, com el de **Josant**, un jove de Vilanova i la Geltrú acusat de desordres públics i atemptat contra l'autoritat (<https://www.naciodigital.cat/noticia/175541/manifestant/21-d/exposa/vuit/anys/preso>) per la manifestació durant la celebració del consell de ministres a Barcelona l'any 2018. La Generalitat també ha acusat en el cas dels **Nous de Lledoners** (<https://www.naciodigital.cat/noticia/204322/generalitat/demana/preso/tres/dels/nou/lledoners>) o pels **talls de la Meridiana**. (<https://www.naciodigital.cat/noticia/206657/fiscalia/generalitat/demanen/penes/preso/tall/meridiana>)
a) Com s'explica? Per què passa?

Un **paper clau el tenen els Mossos**. Ells fan una actuació que deriva en un atestat, és a dir, un informe en què expliquen què han vist i què ha passat, i és difícil modificar-lo després. Detallen, entre altres coses, si hi ha hagut violència, cops per part dels manifestants, resistència i què han fet els agents. **És molt important el fet que hi hagi o no lesions a uns agents**. Si n'hi ha, es fa l'oferiment d'accions. Tot funcionari públic, com pot ser un agent dels Mossos, té dret a ser defensat pels advocats de la Generalitat i personar-se com a acusació.

Els funcionaris públics gaudeixen davant l'administració de presumpció de veracitat, per tant, allò que diuen els atestats es considera cert des dels serveis jurídics, que difícilment dubten del criteri dels seus treballadors. El problema? Com denuncien sovint els acusats en aquests casos, **els informes policials poden ser poc precisos o incloure exageracions** que després, durant el judici, decauen.

Un cop el funcionari comunica que vol tirar endavant i es vol personar contra algú, ho trasllada a l'assessoria jurídica, en aquest cas del Departament d'Interior, que té **un cos d'advocats propi** habilitat pel gabinet jurídic central, que està adscrit al Departament de la Presidència.

Els advocats d'Interior

Els **lletrats d'Interior no són advocats de la Generalitat** pròpiament dits, sinó que són advocats habilitats des que es va crear el cos dels Mossos. Aquests professionals es posen a disposició dels agents per seguir les diligències judicials, quan ja entra en joc també la Fiscalia. Per comparèixer al jutjat els departaments han de fer dictar una ordre de compareixença, és a dir, una resolució del conseller d'Interior. Aquesta competència, però, es pot delegar al secretari general de la conselleria. En el cas d'Interior, **qui té la competència d'interposició o desestiment de les accions és el secretari general del Departament**. Fonts consultades per aquest diari apunten que "tot queda a Interior".

D'altra banda, fonts d'Interior remeten a Presidència i remarquen que **els advocats d'Interior han d'actuar "d'acord amb les directrius de l'advocat de la Generalitat"**, tal com diu la disposició addicional primera de la llei d'organització dels serveis jurídics de l'Administració de la Generalitat de Catalunya. (https://portaljuridic.gencat.cat/ca/pjur_ocults/pjur_resultats_fitxa?action=fitxa&documentId=136518#fragment-1082662) Insisteixen, en aquest sentit, que la normativa que regula els serveis jurídics en cap cas estableix que sigui Interior qui doni les directrius sobre com actuen els advocats "habilitats" pel gabinet jurídic.

Els atestats són l'altra clau

Durant tot el procediment **el paper dels atestats és clau**. Configuren el relat dels fets i s'assumeixen com a vàlids. Aquest és un punt de crítica per part de les persones o grups que són acusats pels Mossos. El criteri fixat des de fa temps és comparèixer si hi ha agents lesionats, tot

i que hi pot haver excepcions. Mentre era vigent l'article 155, la Generalitat es va personar en altres ocasions malgrat que no hi havia agents amb lesions. Fonts de Presidència expliquen que en tot moment **és el lletrat habilitat qui redacta els escrits**, fa la qualificació del delicte i decideix les penes que demana. Hi ha, en aquest sentit, autonomia dels lletrats.

El **gabinet jurídic no hi té un paper determinant**, però sí que en alguns casos pot exercir una mena de funció mediatora, és a dir, intentar posar d'acord les dues parts per evitar anar a judici. Això en alguns casos s'ha pogut fer i s'ha acabat retirant l'acusació, però en altres, ja sigui perquè no hi ha voluntat o per la transcendència dels fets, no s'ha aconseguit. Amb independentistes implicats, en la majoria de casos la Generalitat ha mantingut l'acusació.

Sentències com la de Marcel Vivet qüestionen **un model que prioritza els atestats**. Les fonts consultades admeten que és una qüestió complicada i que hi ha marge de millora per evitar que en manifestacions es produeixi violència i quedi després reflectida als atestats. Tot plegat, mentre **col·lectius i partits demanen revisar i reformar la normativa** i els sindicats policials reclamen encara més protecció.